

Kitang LUNGSURANON sa Siaton

Kamatuoran
Pagbuligay
Lungsod mauswagon

Ang protesta

Vol. 5 No. 18

Oktubre 1-31, 2015 P6.00

Mga kandidato mipasa sa ilang COC

Pormal nga gisugdan sa COMELEC ang pagpangawat sa Certificate of Candidacy (COC) sa buot modalagan sa umalabot piniliay niadtong Oktubre 12. Ang unang mipasa sa ilang COC mao ang gitawag nga Team Ator nga mao ang mosunod: Alberto G.

padayon sa panid 3

Independiente Teopisto Ray Yap III

450 mipirma; usa ka kinabuhi nakalalas

Kapin sa 450 ka mga Siatanon mipirma og petisyon niadtong Oktubre 18 ug sa mga misunod nga adlaw nga undangon ang pagkutkot ni Medalla sa suba sa Siaton. Ang mga labing apektadong barangay mao ang Caticugan, Brgy. 4 ug Brgy. 1 nga posibleng mag-antos sa kadaot panahon sa baha.

Matud sa mga nipetisyon nga wala gayud nagsunod sa maong gi aplayan nga sertipiko ang Medalla gali wala natuman ang pagtanum og kahoy sa kilid sa suba ug sayop pa gayod ang lugar diin sila nagkutkot.

Si Sam Radoc, taga Caticugan maoy nangulo sa panaghugpong sa mga katawhan nga aduna'y pakabana aron mahunong ang pagkutkot ug makalingkawas sa kadaot sa umalabot nga

katalagman. Matud niya nga wala siya'y labot kon ang miapil sa maong kalihokan aduna'y politiko nga gilabanan basta kung ang iyang tinguha mahunong lamang ang

pagkutkot ni Medalla diha sa suba. Wala siya'y labot bisan unsa pa ang giestorya batok kaniya nga magprotesta may mga kauban o mag-inusara

padayon sa panid 4

Ang Team FB

Ang Team Ator

EDITORIAL**Lim**

Ang ihawan usa sa mga kasangkapan nga kinahanglan nga ipaangay sa usa ka lokal nga kagamhanan. Kini aron dunay lu

Bukhad*Susan Monte de Ramos-Soldwisch***Nib**

Dugay baya ang
atong pagkahinanok isip
lungsuranonka

Kitang Lungsuranon

Gimantala sa **KL Publishing**, Siaton, Neg. Or., Philippines,
Contact +63 927-144-5044 www.KitangSiatanon.com
TIN: 420-321-172-000; Permit number: 13-0450

Publisher

Susan Monte de Ramos- Soldwisch

Editor-in-Chief

Melita "Bing" Aguilar

Copy Editor

Mirzah V. Rodriguez

Tigbalita / ManunulatGrace Arcellana
Eugene JamandronZephanie Repollo
Deevi Coren Yap

P500K nga shabu, mga buhing bala ug granada nakuha gikan sa mekaniko

Mokabat sa kapin 500 mil ka pesos nga balor sa gituhuang shabu ug mga buhing bala ug granada ang nakuha sa hiniusang pwersa sa CIDG, PDEA ug kapolisan sa Siaton atol sa usa ka ronda nga gihimo sa Brgy.1, Siaton,

Gironda ang balay ni Paul Valencia, 37 anyos, mekaniko ug nagpuyo sa Brgy. 1, Siaton ug gisikop siya sa CIDG,

Pagpaamgo sa kaluwas sa karne gisaulog

Ang departamento sa pananum o Department of Agriculture sa Siaton mipatigayon ug usa ka seminar sa pagpaamgo sa kaluwas sa karne didto sa ikaduhang andana sa Siaton Public Market Building 2.

Ang seminar gitambongan sa mga lisensyadong namaligya ug karne sa tiyangge ug sa mga mag-ilihaw ug tigbantay sa tiyangge aron mahibalo sila sa igsaktong giya sa pagdala sa karne ug pagpreserbar niini.

Ang nangulo sa seminar mao si Mr. Abednigo P. Gerona ug mga mamumulong gikan sa rehiyon nga buhatan sa DA, Dr. Angelita E. Barcelona, Regional Technical Director sa rehiyon VII ug sa Provincial Veterinarian, ang OIC, si Mr. Nestor R. Villaflores. Ang mitambong gikan sa lokal nga kagamhanan mao si Bise-Mayor Teddy Yap ug ubang konsehales.

Ang seminar nagtutok sa maayong pagdala sa karne sama sa baboy, baka ug kanding nga gikinahanglan gayod moagi sa ihawan ubos sa balaod R.A. 9296 nga gipagawas niadtong Mayo 12, 2004.

Ang igsaktong pamaagi sa pagdala sa karne mopahilayo sa mga konsumidor sa mga karne nga "double dead" o kadtong patay nang hayop nga ihawon pa kay makadaot kini sa panglawas ug hinungdan sa lainlaing sakit.

PDEA sa Negros Oriental ug Siaton Pulis ilalom sa *search warrant* nga gipirmahan ni Judge Gerardo Paguio Jr. niadtong Oktubre 22.

Nakuha gikan kang Valencia ang 38 ka pakete nga gituhuang shabu nga motimbang og 43.6 gramos ug mobalor og P514,480 matud sa taga PDEA (Philippine Drugs Enforcement Agency).

Lakip sa nakuhang shabu mao ang P2,000 nga kwarta, rebolber kalibre 357 nga walay lisensya, hinimohimo nga *tooter* o gamit alang sa pagsuyop sa shabu, lima ka buhing bala ug usa ka granada.

Kaniadto napriso na si Valencia sa kasong pagpangaawat og awto ug nakalingkawas human gitaktak ang kaso.

Ang suspetsado nga si Edcel Sun Jevero atubangan sa mga kapolisan sa Siaton human siya gisikop tungod sa paghupot sa gituhuang shabu.

Nagpista ang Hacienda Cabrera, Napacao, Siaton niadtong Oktubre 25 ug mitambong ang mga pangulo sa Siaton ug sa probinsya. Anaa sa hulagway sila si Carmen Cabrera, Vice-Gov. Mark Macias, Cong. George Arnaiz, Siaton Bise-Mayor Teddy Yap, Mayor Alberto Ator ug ang CYO-Cabrera scholars.

Ang mga tig-ihaw ug tig-tinda og karne mitambong sa seminar.

Gisikop tungod sa gituhuang shabu

Gisikop sa kapolisan sa Siaton si Edcel Sun Jevero, 34, anyos, taga Brgy. 3 niadtong Oktubre 7, alas otso sa gabii, didto mismo gawas sa ilang panimalay nga luyo sa FTMS. Nakuha ang usa ka pakiti nga adunay sulod nga gituhuang shabu. Gidala sa Provincial Jail si Jevero samtang hulaton ang disisyon sa korte. Ang pagsikop ni Jevero gipatuman subay sa pagsupak sa Sec.11 sa Article 2 sa R.A. 9165.

Ang mga nisikop mao sila si SPO1 Niño M. Noynay, PO3 Ricky E. Kinkito, PO3 Ramond Kiki, PO2 Erwin Tubat ug PO2 German Palispis. Misaksi usab si Brgy. 3, Kapitan Mercy Narvas.

Mga kandidato... gikan sa panid 1

Ator pagka-Mayor, Teodorico L. Yap pagka-Bise Mayor, Judith G. Lagos, Donald D. Gadingan, Steve K. Macahig, Melvin J. Villa, Marcial J. Dingal Sr, Edgar K. Ragay, ug Izra Elita C. Singson pagka-konsehal ubos sa Partido Liberal (LP).

Ang ikaduha nga mipasa sa ilang COC niadtong Oktubre 15 mao ang Team FB nga gilangkoban nila ni Cezanne Fritz H. Diaz, pagka-Mayor, Vicente Emil T. Arbolado pagka-Bise Mayor, Arnulfo R. Bon, Thelma Q. Rapada, Rowel C. Gabo, Esperato P. Pileo, Miguel L. Dungog, Norberto E. Ragay, Reynaldo A. Darias, ug Genesa Q. Teng pagka-konsehal ubos sa partido National Unity o NUP.

Ang midalagan isip independiente mao sila si Teopisto Ray L. Yap III pagka-Mayor, ug si Charity T. Jereza, Richard E. Sun ug Abednigo Gerona pagka-konsehal.

Ang tagsa-tagsa ka partido mitambong sa usa ka misa usa miadto sa buhatan sa COMELEC aron mopasa sa ilang mga COC.

Ang suba sa Siaton karon nga maoy ikaduha nga “most critical river” sa tibuok probinsya sa Negros Oriental. Ang hulagway kuha ni Sam Radoc.

Ihawan... gikan sa panid 1

palibot sa lungsod, iyaha gayud nga kabubut-on ang nag awthag kaniya aron mahatagan og hustisya ug madungog ang mga mulo sa mga katawhan.

Kasamtangan gihapong nagpadayon og hakot si Medalla bisan pa aduna’y aksyun nga gi luwatan ang pangulo sa komitiba sa kalikopan sa Sangguniang Bayan sa Siaton nga si Kag. Fritz Diaz nga naghangyo nga undangon usa ang pagkutkot samtang wala pa’y kalamdagan ang tanan bahin sa brgy. Caticugan ug Pob. 4. Mitambong ug mipadayag sa ilahang taho si Engr. Teodorico Quilnet (monitoring team), Engr. Loreto Rivac-Resource Person DENR-Environmental Management Bureau ug Engr. Luz Gadingan sa NIA, Engr. Solis ug didto usab si Dr. Emiliano Futralan ug mga lumulupyo sama nila ni Severino Ege ug Kapt. Niña Ragay sa Caticugan. Wala mitambong si brgy. 4 nga Kapt. Norberto Ragay ug ubang may katungdanan batok sa pagkutkot.

Si Rivac atol sa tigum niingon nga “Sa mga igsuon nato dinhi sa Siaton, particular kadtong barangay nga apektado sa Caticugan ug iyang mga ulot nga barangay, basi sa atong nahisgutan karon, kami magpadayon sa amo ang *commitment* sa among mga punto legal nga buhatonon para mapahunong ang *rechanelling* (pag-usab sa alagian sa suba) o *quarrying* (pagkutkut) nga

wala masubay sa insakto nga pamaagi . Hinaot magpadayon ang kawsa nga inkaso naay makita nato ang dili mao nga kita maapektohan. Ako ang gihangyo nga kinahanglan mapadangat kini ug mapaabot sa opisina aron mahatagan og *legal action* (lakang nga subay sa balaod).”

Samtang, Oktubre 19, alas 5 sa hapon adunay usa ka Jober Gaitera nga nawala human mitabok sa suba. Nakaplagan na lang ang iyang patay nga lawas nga naglutawlutaw didto sa dagat sa barangay Inalad.

Si Radoc nagkanayun nga “ang suba sa Siaton nakakuha sa kinabuhi sa usa ka pobreng tawo. Ang paglabang sa suba sa Siaton ang labing sayon ug daling paagi sa mga mag-uuma nga nangitag panginabuhian sa kabarangayan. Kining mga mag-uuma dili makabayad sa P10 plete sa habalhabal ug mipili sila paglabang sa suba kay sinati na nila ang dapit bisan sa ngitngit nga kagabhion. Karon tungod sa inhustisya sa pagkutkut, ang paglabang sa suba sa Siaton kuyaw na kaayo. Anus-a man kita momata, Siatanon?”

Dugang ni Radoc nga kon ang kinaiyahan dili na makaagwanta sa kabangis ug kahakog nga sa kadugayan mokuha sa kinabuhi sa kadaghanan sa mga Siatanon. Aghat niya nga “palihug sultihi kadtong mga hakog nga mga politiko pagluwas sa kinabuhi sa ilang mga miyembro sa banay. Ug palihug paghunong sa pagkutkut!”

Tubag Lungsuranon

Sa pagsaulog sa Pangkalibutang Bulan sa mga Magtutudlo o World Teacher’s Month unsay dili nimo malimtan nga nakat-unan sa imong magtutudlo?

Malipayon ako nga gisaulog ang Teachers Day alang sa pagpamalandong sa mga maayong nabuhat sa mga magtutudlo sa atong munisipalidad. Kini nagpamatuod nga tinuoray ang ilang pagserbisyo alang sa mga kabatan-onan nga maoy paglaom sa kaugmaon. --**Kressol Chavez, 19, BSEEd, NORSU**

Ang akong dili malimtan sa akong kanhing magtutudlo mao kini: siya mao ang gahubog sa akong hunahuna alang sa akong pag-eskuyla, siya maoy hinungdan kong unsa ang akong nakabot karon, siya maoy gatudlo sa maayong pamatasan, inspirasyon sa paghuman og eskuyla ug naghatag ug *encouragement* (pagdasig) sa pagpadayon sa akong pag-eskuyla *despite* (bisan) sa mga problema sa akong kinabuhi. -- **Raffy Q. Romero, 23, tigtudlo og sayaw**

Ang pagsaulog sa World Teachers Day mao ang makapukaw sa akong kagahapon sa kalipay isip usa ka estudyante sa akong mga magtutudlo nga dili ikalimod ang pag-umol kanako isip usa ka tawo nga puno sa gugma sa pamilya ug sa mga barkada, ug (sa ilang) paghatag og dakong kaalam nga dili mahikalimtan hangtod na ako nagtrabaho. Tinood gud diay ang ilang giingon nga ang kaalam dili makawat ug dili pod mabayloan sa bisan pila ka kantidad sa salapi. -- **Gerardo Dingal Jr, 23, nagtrabaho sa hotel**

Pagsaulog sa World Teachers Month

Ang mga maestra gitawag nga ikaduhang ginikanan samtang naa kita anaa sa eskuylahan busa takos gayod sila tagaan og importansya ug pahalipay. Matod pa, walay mahimong maayong abogado, doktor, nars, o engineer kon walay mga maayong magtutudlo.

Dili moubos sa 50 ka mga magtutudlo sa Felipe Tayko Memorial School kauban sa ilang *district supervisor* nga si Mrs. Constance Joy Sarne

ug ilang *principal* nga si Mrs. Dellia Alanano misaulog sa bulan sa mga magtutudlo agig pagpahinongod kanila. Ang mga estudyante gipangolohan sa ilang Student Council President Ralph Calumpang mihatag ug mga cards sa mga maestra ug mga sorpresa sama sa pagtina sa buhok, *manicure*, *pedicure* ug uban pa aron malipay sila ug makapahuway sa ilang mga buluhaton. Ang pagsaulog gitapos pinaagi sa salo-salo lang sa mga maestra ug estudyante.

Ang mga magtutudlo sa FTMS inubanan sa ila school principal Mrs. Delia Alanano ug ang Student council.